



Aan Minister BZK, Staatssecretaris BZK
Van Team verkiezingen

nota

Beantwoording kamervragen lid van Haga over Stemmen
via DigiD

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000140616

Datum
31 januari 2022

Opgesteld door



Samengewerkt met
DGD00-DO, Logius

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Het lid Van Haga (Groep van Haga) heeft op 9 maart jl. schriftelijke vragen gesteld over stemmen via DigiD. De beantwoordingstermijn loopt af op 30 maart a.s.

Vanwege de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van BZK voor DigiD wordt deze nota ook aan de staatssecretaris voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de voorgestelde beantwoording.

Aan de Staatssecretaris van BZK wordt gevraagd in te stemmen met de beantwoording van deze vragen door de minister van BZK.

Kern

- De beantwoording van de vragen wordt gedaan door de minister van BZK vanuit haar verantwoordelijkheid voor verkiezingen. Omdat DigiD een slechts klein onderdeel betreft van de vragen en antwoorden omtrent het online stemmen, is beantwoording mede namens de Staatssecretaris van BZK op dit moment niet voorzien.
- Het lid Van Haga vraagt u waarom stemmen via DigiD nog steeds niet mogelijk is, gezien alle dienstverlening met de overheid via DigiD kan, en of u bereid bent om het stemmen via DigiD mogelijk te maken voor de Tweede Kamerverkiezing in 2025.
- In de beantwoording is het kabinetsstandpunt herhaald: er worden geen stappen genomen om internetstemmen in te voeren. Wel zal BZK technologische ontwikkelingen monitoren in afstemming met de VNG, NVVB en de Kiesraad, zoals neergelegd is in de Verkiezingsagenda 2030.
- Reden voor het niet invoeren van internetstemmen is het niet willen introduceren van nieuwe (cyber)risico's in een verkiezingsproces. Deze cyberrisico's vormen een bedreiging voor de waarborgen in het verkiezingsproces, zoals het stemgeheim, stemvrijheid en de integriteit van verkiezingen.
- Daarnaast blijkt uit onderzoek door een consortium van universiteiten (Université libre de Bruxelles, Vrije Universiteit Brussel, KU Leuven,

UCLouvain), dat internetstemmen geen positieve of noemenswaardige impact heeft op de opkomst bij verkiezingen.¹

Onze referentie
2023-0000140616

Datum
31 januari 2022

Toelichting

Politieke context

Op 14 juni 2022 zijn er vragen gesteld door de leden Brekelmans, Strolenberg (beiden VVD), Sjoerdsma en Sneller (beiden D66) over de mogelijkheid tot online stemmen voor Nederlanders in het buitenland. Op 5 juli 2022 zijn deze vragen beantwoord, waarbij het kabinetsstandpunt omtrent internetstemmen is herhaald.

Krachtenveld

Een week na de verkiezingsdag heeft de NVVB op dinsdag 21 maart een persbericht gepubliceerd waarin het stelt dat het huidige telproces niet langer uitvoerbaar is.² De NVVB doet daarom drie voorstellen om op korte termijn tot verbetering te komen:

1. Afschaffen van het opmaken van de voorlopige uitslag bij verkiezingen
2. Veel meer snelheid maken bij de invoering van een nieuw compact stembiljet en snel daarna elektronisch tellen ervan implementeren
3. Kiezen voor de invoering van het Belgische elektronische stem- en telsysteem (elektronische stemprinter en -teller).

Deze voorstellen staan los van internetstemmen, maar illustreren dat er vanuit de gemeenteambtenaren een vraag ligt om het stem- en/of telproces op een andere manier in te richten. Elektronisch stemmen en tellen komt in deze discussie ook naar voren.

Op 13 maart schreef Danny Mekic een opiniestuk in Trouw waarin hij zich uitsprekt tegen het invoeren van online stemmen.³ Hiermee wordt onder andere gereageerd op het opiniestuk van Eelco Keij en Anita Pannebakker waarin zij stellen dat briefstemmen vanuit het buitenland achterhaald is en dat het tijd is voor online stemmen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief beantwoording kamervragen	

¹De studie is in opdracht van de Belgische overheid uitgevoerd door een consortium van universiteiten: Université libre de Bruxelles, Vrije Universiteit Brussel, KU Leuven, UCLouvain: zie ook https://verkiezingen.fgov.be/sites/default/files/inline-files/Rapport_volet_1_4Dec2020_Def_N_1.pdf

² [Persbericht Verkiezingen 2023: NVVB vindt telproces niet langer uitvoerbaar! – Nieuws – Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken](#)

³ [Nexis Newsdesk@ \(lexisnexis.com\)](mailto:NexisNewsdesk@lexisnexis.com)